

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **A. M.**, bývajúceho v K., zastúpeného JUDr. J. D., advokátom v P., proti žalovanému **M. K.**, bývajúcemu v J., **o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 10 C 215/2010, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 12. apríla 2011 sp. zn. 12 Co 26/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Prešov uznesením (v poradí druhým) z 9. marca 2011 č.k. 10 C 215/2010-51 zamietol návrh žalobcu na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa žalobca domáhal stiahnutia z obehu a zničenia neoprávnene spoločnosťou D. vytlačenej rozmnoženiny diela – knihy pod názvom J. – a nápravy vydaním rovnakého počtu aktualizovaného a žalobcom autorskou korektúrou odsúhlaseného diela. Žalobca vydanie predbežného opatrenia odôvodnil porušením zákona č. 618/2003 Z.z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon). Namietal, že žalovaný nechal vytlačiť dielo, na ktorom pracoval žalobca a žalovaný neuviedol žalobcu ako autora diela. Tým si prisvojil cudziu prácu bez jeho súhlasu. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že účelom predbežného opatrenia je rýchla a dočasná úprava pomerov účastníkov, pričom sa musí osvedčiť právo alebo ohrozenie práva. Nesmú byť vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy pomerov účastníkov. Konštatoval, že nie je možné zaviazat' žalovaného na stiahnutie z obehu a zničenie rozmnoženiny tohto diela. Z návrhu na nariadenie predbežného

opatrenia nebola zjavná pasívna legitímácia žalovaného ako nositeľa hmotnoprávnej povinnosti, resp. povinnosti, ktorú v petite návrhu vyžadoval žalobca. Žalobca neosvedčil danosť a dôvodnosť nariadenia predbežného opatrenia. Nebolo ani jasné, aká bezprostredná ujma žalobcovi hrozí. O trovách konania o nariadenie predbežného opatrenia súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Prešove na odvolanie žalobcu uznesením (v poradí druhým) z 12. apríla 2011 sp. zn. 12 Co 26/2011 uznesenie prvostupňového súdu potvrdil. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil tým, že v tomto prípade bolo preukázané uzavretie zmluvy o dielo medzi O. a žalobcom (napísanie knihy k 750. výročiu prvej písomnej zmienky o obci J.). Za obec vystupoval starosta obce M. K. – žalovaný. Podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, obec je samostatný územný samosprávny celok Slovenskej republiky a je právnickou osobou. Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu. Žalovaný však už obec nezastupuje (nie je starostom obce) a zo strany žalobcu nie je osvedčená potreba dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania. Podľa uzavretej zmluvy o dielo objednávateľom diela bola O.. Knihy J. sú v dispozícii Obecného úradu v J.. Rozhodnutie prvostupňového súdu považoval odvolací súd preto za vecne správne.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal žalobca dovolanie. Navrhol zrušiť uznesenie krajského a okresného súdu. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z § 237 písm. f/ O.s.p. Uviedol, že žalovaný vydal znehodnotenú verziu knihy bez vedomia poslancov obecného zastupiteľstva a to tesne pred komunálnymi voľbami na propagáciu svojho opätovného zvolenia. Tlačou poveril spoločnosť D. Konaním žalovaného boli porušené práva žalobcu (ochrana duševného vlastníctva). Predbežným opatrením žalobca sledoval zabránenie distribúcie tejto znehodnotenej knihy. Súd navyše spôsobil v konaní priet'ahy. Namietal, že súdom nebola dodržaná 30 dňová lehota na rozhodnutie o predbežnom opatrení. Navyše súdy vec nesprávne právne posúdili.

Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr,

či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Dovolanie v danom prípade smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu. Dovolanie je prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a) odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b) odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev [§ 109 ods. 1 písm. c/] na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 O.s.p.). V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Podľa § 239 ods. 3 O.s.p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré vykazuje znaky jedného z tých uznesení, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 239 ods. 3 O.s.p. ako uznesenie, na ktoré sa nevzťahuje § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalobcu z § 239 O.s.p. nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania ako aj na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní, postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, neobmedzil sa odvolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie nie je postihnuté vadou vymenovanou v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí

do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný, ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie podľa § 239 ods. 3 O.s.p. vylúčené. Prípustnosť dovolania z hľadiska ustanovenia § 237 O.s.p. pritom nie je založená už tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou vadou uvedenou v § 237 O.s.p., ale nastáva až vtedy, ak rozhodnutie odvolacieho súdu vadou uvedenou v citovanom zákonom ustanovení skutočne trpí. Dovolateľ v danej veci nenamietal vady v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. a procesné vady tejto povahy nevyšli najavo ani v dovolacom konaní.

Žalobca v dovolaní uviedol, že postupom odvolacieho súdu mu v konaní bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (zrejme, keďže ju nekonkretizoval) v dôsledku nedodržania zákonných lehôt na rozhodnutie o návrhu na vydanie predbežného opatrenia ako aj v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok.

Postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom zakladá porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (II. ÚS 174/04, III. ÚS 156/06, III. ÚS 331/04).

Zo spisu je zrejmé, že žalobca podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia 2. novembra 2010. V zmysle § 75 ods. 4 O.s.p. o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý má náležitosti podľa odseku 2, rozhodne súd bezodkladne najneskôr do 30 dní po doručení návrhu. Okresný súd Prešov uznesením z 5. novembra 2010 č.k. 10 C 215/2010-

16 konanie zastavil z dôvodu, že ako žalovaný bol označený subjekt, ktorý nemá spôsobilosť byť účastníkom konania, tzn. že v zákonom stanovenej lehote o návrhu žalobcu rozhodol. Zároveň vyslovil, že žalobca nemá právo na náhradu trov konania. Následne žalobca podaním z 5. novembra 2010 (č.l. 18 a nasl.) doplnil svoj návrh na nariadenie predbežného opatrenia a zároveň požiadal o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Dňa 10. novembra 2010 a 18. novembra 2010 žalobca opätovne svoj návrh doplnil (č.l. 28 a nasl., č.l. 32 a nasl.). Po podaní odvolania (č.l. 34) proti zastavujúcemu uzneseniu žalobca adresoval súdu ďalšie doplnenia svojho návrhu. Podaním doručeným súdu 3. decembra 2010 reagoval na výzvu okresného súdu z 25. novembra 2010 na odstránenie nedostatkov odvolania. Spis bol odvolaciemu súdu predložený 21. decembra 2010 a o odvolaní žalobcu rozhodol odvolací súd taktiež v lehote stanovenej zákonom. Uznesením z 28. decembra 2010 sp. zn. 12 Co 64/2010 Krajský súd v Prešove zrušil uznesenie prvostupňového súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Po vrátení spisu odvolacím súdom, prvostupňový súd vyzval žalobcu na doplnenie návrhu (spresniť označenie žalovaného). Po doplnení (11. februára 2011) Okresný súd Prešov uznesením z 9. marca 2011 č.k. 10 C 215/2010-51 zamietol návrh žalobcu na nariadenie predbežného opatrenia (t.j. v lehote 30 dní od doplnenia návrhu). Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Prešove uznesením z 12. apríla 2011 sp. zn. 12 Co 26/2011 prvostupňové rozhodnutie potvrdil (spis bol predložený odvolaciemu súdu 7. apríla 2011).

Plynutie zákonnej lehote na nariadenie predbežného opatrenia pre príslušný súd sa nespája s akýmkoľvek návrhom na nariadenie predbežného opatrenia, ale len s takým návrhom, ktorý spĺňa podmienky príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku. Ak súd vyzve žalobcu na odstránenie nedostatkov návrhu, nemôže súdu až do obdobia, kým tieto nedostatky žalobca neodstráni, vôbec vzniknúť povinnosť rozhodnúť v lehote do 30 dní (II. ÚS 123/02).

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva navyše vyplýva, že nerešpektovanie lehoty ustanovenej zákonom samo osebe neporušuje čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Wiesinger c. Rakúsko, rozsudok z 30. októbra 1991, § 60), môže byť však faktorom pri hodnotení, či sa konanie skončilo v primeranej lehote. Podľa Európskeho súdu pre ľudské práva primeranosť dĺžky konania musí byť posudzovaná podľa konkrétnych okolností prípadu berúc do úvahy kritériá uvedené v jeho judikatúre, a to najmä zložitosť veci, správanie účastníka a postup orgánov prejednávajúcich vec, ako aj význam predmetu sporu pre účastníka (napr. Jóri c. Slovenská republika, rozsudok z 9. novembra 2000, § 51). Uvedené kritériá Európsky

súd pre ľudské práva teda neaplikuje mechanicky, ale pragmaticky s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu (PL. ÚS 25/01).

Okresný ako aj krajský súd však v zmysle vyššie uvedeného postupovali podľa ustanovení O.s.p. a o návrhu žalobcu rozhodli v zákonom stanovenej lehote. Námietka dovolateľa je preto nedôvodná.

Aj v prípade, že by súd v zákonom stanovenej lehote o návrhu na vydanie predbežného opatrenia nerozhodol, nemá toto pochybenie za následok vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by konanie pred súdmi nižších stupňov bolo postihnuté procesnou vadou, znemožňujúcou žalobcovi realizáciu jeho procesných práv. Prípustnosť dovolania preto nemožno vyvodiť ani z § 237 písm. f/ O.s.p.

Pokiaľ ide o namietané nesprávne právne posúdenie treba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii právnej normy na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd zo skutkových zistení vyvodil správne právne závery, prichádza do úvahy iba vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o takýto prípad v danej veci nejde).

Pre úplnosť dovolací súd dodáva, že základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivý proces v sebe nezahŕňa záruku úspechu v konaní ani o takomto type návrhu, ani nárok na to, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, I. ÚS 225/05, II. ÚS 56/07).

Keďže v danom prípade dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné a vady uvedené v § 237 O.s.p. neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej

republiky dovolanie žalobcu ako neprípustné podľa § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. odmietol. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania nezaoberal sa napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky úspešnému žalovanému proti žalobcovi, ktorý úspech v dovolacom konaní nemal, nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, pretože mu žiadne trovy v dovolacom konaní nevznikli (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 a § 142 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. septembra 2011

JUDr. Jozef K o l c u n, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová